

VYSVĚDČENÍ SPOLEČNOSTI ZA ROK 2013: LEPŠÍ ZNÁMKY NEŽ ZA ROK 2012 DOSTALA OD VEŘEJNOSTI NAPROSTÁ VĚTŠINA HODNOCENÝCH OBLASTÍ.

Změny na politické scéně, prezidentské a parlamentní volby roku 2013 přinesly veřejnosti více optimismu v pohledu na hodnocení loňského roku. Přesto jedničky či dvojky přisuzuje i těm nejlépe hodnoceným oblastem přibližně třetina obyvatel. Výjimkou je tradičně hodnocení práce obecních/městských úřadů, které nadprůměrnými známkami hodnotí více jak polovina veřejnosti. Práci premiéra Rusnoka a činnost jeho vlády hodnotí lidé výrazně lépe než práci premiéra Nečase a jeho vlády v roce 2012. Rovněž práce prezidenta Zemana je hodnocena o něco lépe než práce prezidenta Klause na konci jeho funkčního období. Dlouhodobě špatně jsou hodnoceny především sociální jistoty, podmínky života mladých rodin, poctivost v podnikání, vnitropolitická situace, činnost politických stran a podmínky života starých občanů.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 11. až 18. ledna 2014. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1023 respondentů.

Každoročně v lednu STEM žádá občany, aby vystavili společnosti vysvědčení za uplynulý rok. Jednotlivé oblasti života hodnotí stejně jako ve škole – na stupnici od jedničky do pětky, kde jednička je známkou nejlepší a pětka nejhorší.

Na uplynulý rok 2013 se již tradičně podíváme dvojím pohledem. Průřezový pohled na vysvědčení ukazuje aktuální žebříček problémů naší společnosti, dlouhodobé srovnání současné situace s výsledky minulých let naznačí významné trendy vývoje.

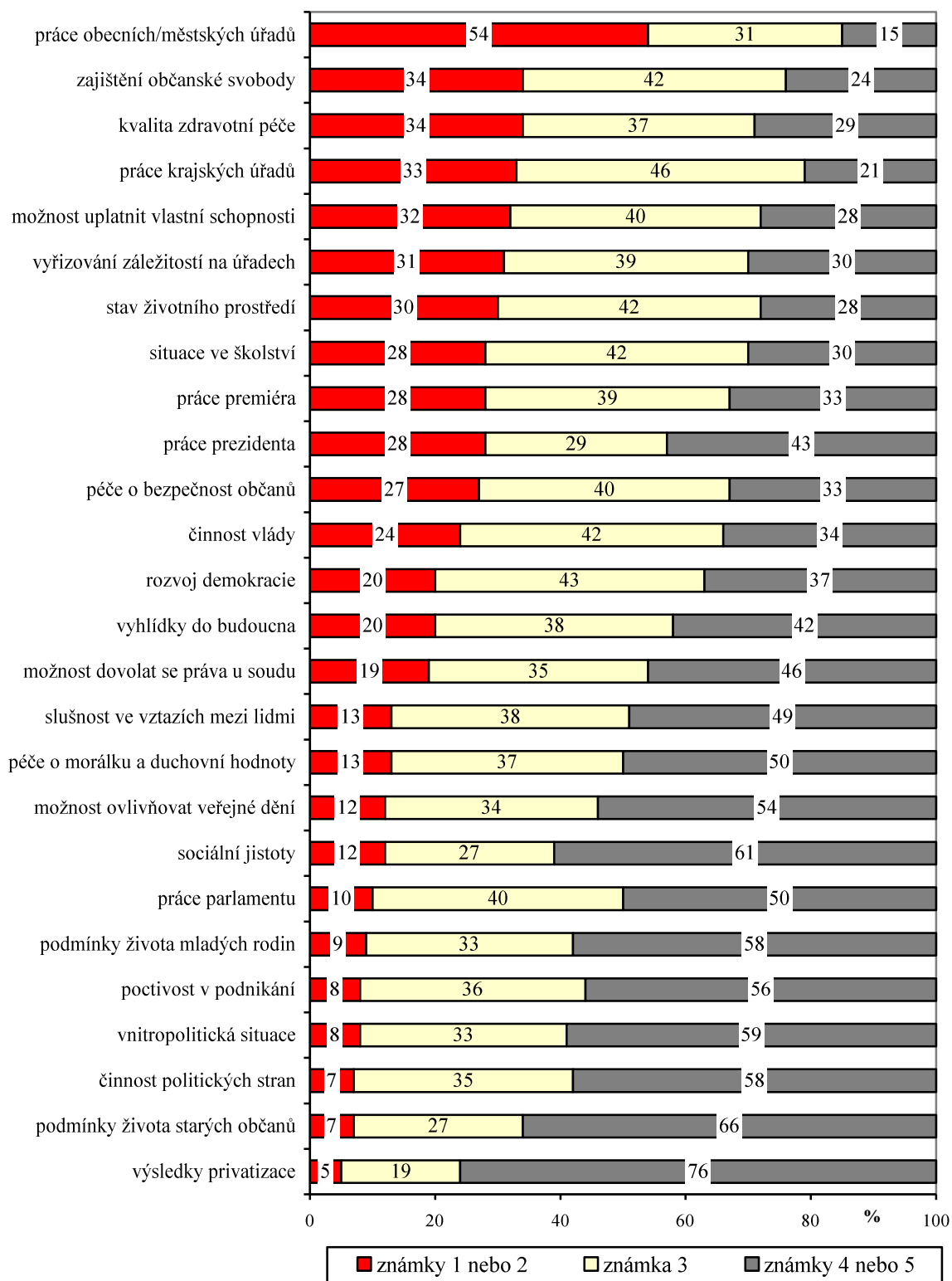
1. Pořadí problémů naší společnosti

Na následující straně je přehledně celé vysvědčení. První příčky se již několik let příliš nemění. Občané velmi dobře hodnotí práci obecních a městských úřadů, relativně spokojeni jsou s činností krajů, zajištěním občanských svobod, kvalitou zdravotní péče a možností uplatnění vlastních schopností. V okruhu „průměrných známek“ je také hodnocení vyřizování záležitostí na úradech, stav životního prostředí a situace ve školství, péče o bezpečnost občanů, práce bývalého premiéra Jiřího Rusnoka a jeho vlády, práce prezidenta Zemana a rozvoj demokracie.

Průměrné známky 3,5 a horší dostaly od občanů vyhlídky do budoucna, možnost dovolat se práva u soudu, špatně jsou hodnoceny vztahy mezi lidmi, morálka a péče o duchovní hodnoty, práce parlamentu a také možnost ovlivňovat veřejné dění. V sestupu k průměrné čtyřce pokračuje sociální sféra (sociální jistoty a podmínky života mladých rodin), vnitropolitická

situace, činnost politických stran a poctivost v podnikání. Relativně nejhůře jsou dlouhodobě hodnoceny podmínky života seniorů a výsledky privatizace.

Hodnocení různých oblastí života společnosti za rok 2013 (hodnocení na stupnici 1-5, kde 1=výborná, 5=nedostatečná)

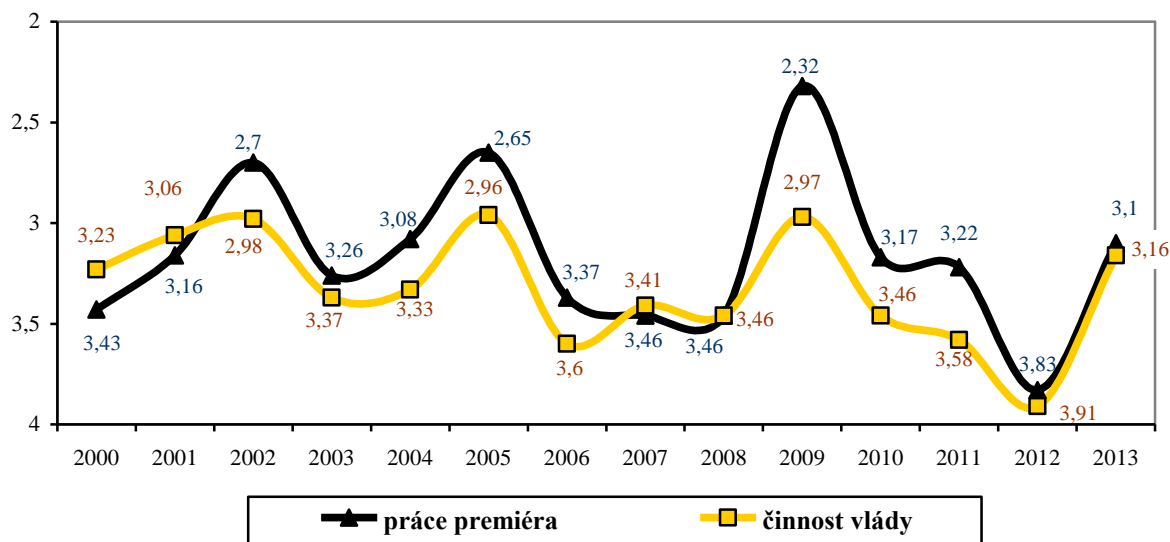

Pramen: STEM, Trendy 1/2014, 1023 respondentů

2. Trendy vývoje

Lepší známky než za předchozí rok dostala od veřejnosti naprostá většina hodnocených oblastí. Z velké části se jednalo sice o nepatrné změny, významné zlepšení v hodnocení jsme zaznamenali především v práci premiéra a v hodnocení činnosti vlády J. Rusnoka. Jedná se o výrazné zlepšení hodnocení ve srovnání s hodnocením předchozího premiéra P. Nečase a jeho vlády ke konci jejího funkčního období. Hodnocení práce premiéra se tak vrátilo na úroveň dlouhodobého průměru, činnosti vlády dokonce k nejlépe hodnoceným obdobím. Při pohledu na dlouhodobou časovou řadu hodnocení práce premiérů a činností jejich vlád jsou jasně vidět tři nejlépe hodnocení premiéři: Jan Fischer (za rok 2009), Jiří Paroubek (za rok 2005) a Miloš Zeman (za rok 2002).

**Hodnocení stavu společnosti: práce premiéra
a činnost vlády Jiřího Rusnoka**
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

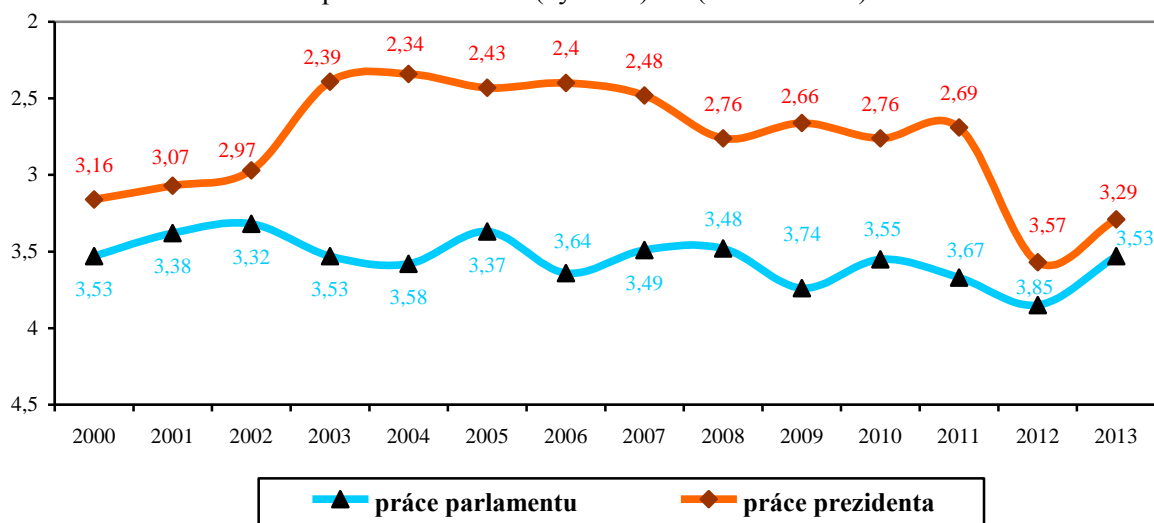

Pramen: STEM, Trendy 2001-2014
(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

První rok působení Miloše Zemana občané hodnotí průměrnou školní známkou 3,3. Je to ale lepší hodnocení, než získal jeho předchůdce Václav Klaus v posledním roce svého funkčního období. Hodnocení práce prezidenta Klause bylo jinak po celou dobu obou jeho funkčních období na vysoké úrovni, výrazně pokleslo až na historické minimum v posledním roce jeho mandátu (2012). Tento propad lze zřejmě přičíst jeho kontroverznímu kroku s udělením amnestií, které vyhlásil v novoročním projevu, tedy čerstvě před sběrem dat pro výzkum v lednu 2013.

Hodnocení stavu společnosti: práce prezidenta a parlamentu

průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2014

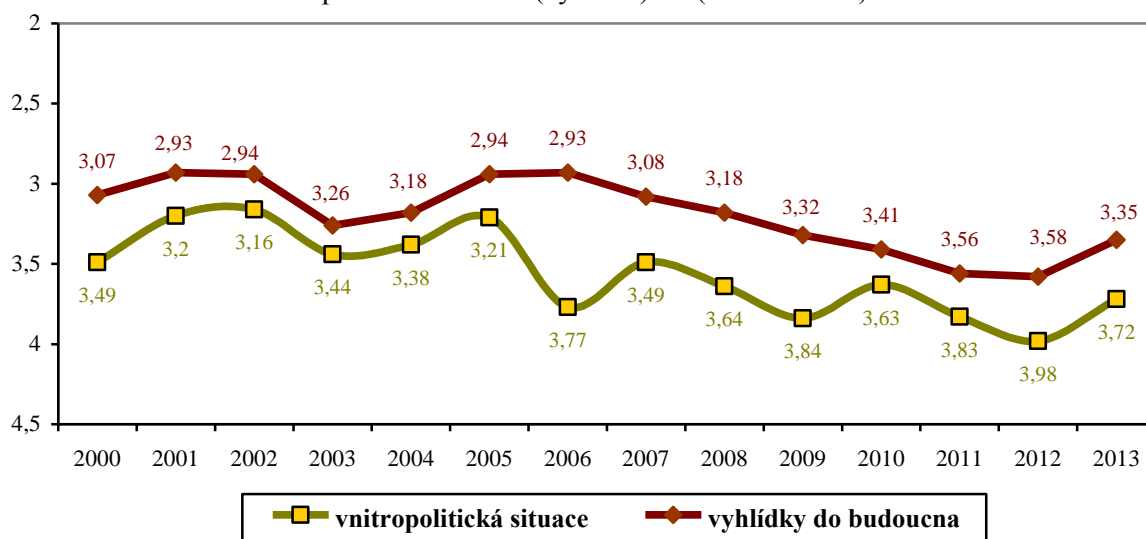
(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Hodnocení práce parlamentu i vnitropolitické situace je v obou případech mírně lepší než v předchozím roce, dlouhodobě se však jedná o poměrně stabilní hodnocení bez větších výkyvů. Hodnocení vyhlídek občanů do budoucna mělo od roku 2006 sestupnou tendenci, minima dosáhlo v roce 2012 (průměrná známka 3,58). Aktuálně se zdá, že lidé začínají vidět své vyhlídky do budoucna s nadějí.

Hodnocení stavu společnosti: vnitropolitická situace

a vyhlídky do budoucna

průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2014

(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Celkově lidé v roce 2013 ve srovnání s rokem 2012 hodnotí příznivěji především oblasti, které bychom mohli označit jako *praktická politika*, kam patří práce všech stupňů volených orgánů, vlády, premiéra, prezidenta i samotná vnitropolitická situace v zemi.

Již méně příznivěji ve srovnání dvou minulých let lidé hodnotí oblasti, které můžeme označit jako *podmínky života*. Do této skupiny můžeme zařadit například stav životního prostředí, kvalitu zdravotní péče, situaci ve školství, péči o bezpečnost občanů, vyhlídky do budoucna či sociální jistoty.

Nejmenší rozdíly ve srovnání let 2012 a 2013 jsou pak u oblastí, které můžeme označit jako *demokracie a morálka*. Tam patří například zajištění občanských svobod, slušnost mezi lidmi, péče o morálku a duchovní hodnoty, rozvoj demokracie, možnost dovolat se práva u soudu, či poctivost v podnikání.